№ 161 Սեպտեմբերի 22 (Հոկտեմբերի 4) 1879 Սեպտեմբերի 22 (Հոկտեմբերի 4) № 161

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 րուբլ, կէս տարվանը 6 րուբլ։

Խմբագրատան հասցէն Տփղիս, Редакція „Мшакъ“

Խմբագրատունը բաց է ամեն օր 10—2 ժամ (բացի կիրակի և տօն օրերից)

Յայտարարութիւնների համար վճարում են ...

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

ԱՅՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ՈՒՐԻՑ ԲԱՆ ԿԸ ԼԻՆԻ

—

«Մշակի» 158 համարի մէջ պ. Շահնազար, Կ. Պօլսի «Միացեալ-Ընկերական» ընկերութեան ներկայացուցիչը, մի նամակ է տպել, որի մէջ հաշիւ է տալիս տաճկաստանցի հայերին իր գործունէութեան մասին։ Պարոնը ասում է իր նամակի մէջ, որ մինչև տաճկաստանցի հայերը 12,000 րուբլ տուեցին «Արարատեան» ընկերութեանը, Կ. Պօլսի քաղաքը, մինչդեռ, 30,000 րուբլ նուիրեց ընկերութիւններին….

Մենք չենք կամենում խօսել պ. Շահնազարի անցօղ նամակի վրա, որ մեզ չէ վերաբերվում, այլ վերաբերվում է Տաճկաստանի անցօղ հասարակութեան, այլ կամենում ենք միայն նուիրատուութիւններին վերաբերեալ մի քանի խօսք ասել։

Պարոնը ասում է, որ Տաճկաստանցի հայերը, բացի «Արարատեան» ընկերութեանը իրանց նուիրած գումարից, ամէն օր հազար ու մի ուրիշ նուիրատուութիւններով են բեռնաւորված։ Ընտանիքներից գանձում են հայեր դէպի Տաճկաստանի աշխարհները,—տաճկաստանցի հայերը հազարներ են նուիրում Պօլսին է այս կամ այն քաղաք Ս. Էջմիածնի կենդանի մի հայր Սանահինէ, մի հայր Ռուսաստանից, կամ մի ուրիշ հայր տուրք,—տաճկաստանցի հայերը հազարներ են նուիրում Պօլսին է մեզ մօտ, նոյնպէս Ս. Էջմիածնի կենդանի ձեռքին, մի որ և է Սուրբ Երուսաղէմի փողոցական, երաշխաւոր եկեղեցական ընկերութեան անունով փողեր հաւաքելու համար.—Տաճկաստանի հայերը գաղթական հազարներ են նուիրում… Մի մեծ ասենք… Եւ չենք խօսում հազար և մի ներքին, բարեգործական, թատրոնական, դպրոցական և այլ ընկերութիւնների կամ մասնաւոր ազգերի մասին, որոնք բոլորն էլ տաճկաստանցի հայերի բարեկան մեծ գումարներն են կլանում…Եւ չենք խօսում Ս. Էջմիածնի ամենայն աղէտ մի հասարակութեան մասին, որոնք թափվում են տարիներով հայի արդիւնքը….

Եւ այդ բոլոր աւհոլքի գումարները հայը ժամանակ տալիս է, տալիս է և կը տայ, առանց հաշիւ ու համար պահանջելու այն անձինքներից, որոնց յանձնում է իր փողերը։

Մանաւանդ որքան հեշտութեամբ տալիս է հայը, չգիտ որ հայը, իր մեծերին կարծէլը, թէ է պահանջողը մի հայր տուրք է, մի ուրիշ է, որ պիտի եկեղեցիներում աստուածապաշտ քարոզներ կարդայ… Նշանակում է, թէ է մի մարդ հաղթելով քնքի արեգակնային զգեստներով,—էլ հայը չէ հարցնում կենդանի, թէ ոյր ութիւն ունի նա թէ ոչ, ազնիւ, արժանաւոր, արգասեր մարդ է նա, արդեօք ու գործի է ծառայում նա, թէ թափառական, շրջմոլիկ, բազդախնդիր մի էակ է…. փողերը թափվում են ու թափվում նրա գրպանները….

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԱՆՍԻՏԻ

—

(Պատմվածք)

—

I

[illegible]

II

[illegible]

III

[illegible]

IV.

[illegible]

V.

[illegible]

VI.

[illegible]

Պր. Պապազեան

Եթէ Կ. Պօլսի ազգային ընկերութիւնները հետեւէին նրանց մեր տուած խորհրդին, միանային մի ընկերութեան մէջ, որ ներկայացնէր Կ. Պօլսի և ամբողջ Թիւրքաց Հայաստանի հոգևորական և աշխարհական [illegible], բայցի սորանից միացնէր իր մէջ լուսաւորչական, բողոքական և կաթոլիկ հայերի թէ հոգևորական և թէ աշխարհական գաւառական [illegible] ներկայացուցիչներին,—այն ժամանակ ուրիշ բան կը լինէր։

Այն ժամանակ Թիւրքիայից եկած [illegible] հայ պատգամաւորից մենք կը պահանջէինք միացած ընկերութեան կողմից մի վկայաթուղթ, որ գրաւական կը լինէր, թէ մեր տուած բանն ապարդիւն կերպով կորչելու չէ զանազան բաշխողների ձեռքում։ Այն ժամանակ Թիւրքիայի հայերը կը տեսնէին որ ռուսաստանցի հայը ժլատ չէ, այլ միայն [illegible], հաստատ գրաւական է պահանջում...

[illegible]

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ՄՈՍԿՎԻՑ

20 սեպտեմբ.

[illegible]

Ի. Մ[illegible]

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible] 8000 ռուբլ [illegible] 3114 ռուբլ և 57 կ. [illegible] 198 ր. [illegible] 183 ր. [illegible] 15 ռուբլ [illegible] 2916 ր. 57 կ. [illegible] 2000 ռուբլ [illegible] 916 ր. 57 կ. [illegible]

[illegible] 10,000 ռուբլ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 40 [illegible] 400 ռուբլ [illegible]

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՖՐԱՆՍԻԱ

«Sentinel» [illegible] 117 [illegible]

[illegible]